

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

IX. évfolyam.

FIUME, szombat 1912. április 27.

94. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229).
Gradinata del Sasso Bianco 3, Wurzer ház 1 em.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 932.

Felolvasó szerkesztő:

MURAI JENŐ.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . . . 24 kor. | Negyedévre . . . . . 6 kor.
Félévre . . . . . 12 kor. | Egy óra . . . . . 2 kor.
Egyes szám ára helyben 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

A Campanile ujjászületése.

Harangtorony sok van Olaszországban, ahol a templomok mellett szabadon álló felkiáltó jelek karakterisztikus festői képet alkotnak. Ezt a szabadon álló harangtorony elrendezést megtaláljuk más országokban is, hogy többet ne említsek, Kassán is szépen fest, de általában, Itáliát kivéve, a harangtorony a templomépülettel szoros kapcsolatban, ugyszólván magában a templomban van meg. Az olasz templomoknál a különálló torony tradíció, de ha azt mondom, hogy „a” campaniléről van szó, mindenki azonnal tisztában van vele, hogy a velencei Szent-Márk-templom előtt, a Szent-Márk-teret évszázadokon át díszítő gyönyörű harangtoronyt értem, amely már szinte nem is Olaszországé, hanem az egész művelt viláé volt.

Volt mindaddig, amíg össze nem dült. 1902 év július 14-én történt meg a szeszáción katasztrófa, miután röviddel előbb még szakértő bizottság ellentmondást nem tűrő bizonyossággal állapította meg, hogy a torony még sokáig fog szilárdan megállni s hogy a repedéseknek nincsen jelentőségük.

Bármennyire szakértők is a szakértők, mégsem istenek ők, mégsem csalahatatlank és ha a technika csodájaként épült acélpáncélos hajóóriásokra azt mondják, hogy örökké élnek és elsüllyedhetetlenek, még azt sem kell teljesen szó szerint venni. Az elemek szereplése kiszámíthatatlan. A legjelkésebb jóakarát, és a legteljesebb tudá is csak emberi lehet. Az

„A Tengerpart” tárcája.

Gruics Dusán.

Amelyik mostanság a királyi tábla, ugyan az a négyszögű, kétemeletes palota volt Szeged városában a főreáliskola. Méternyi vastag falai terméskő fundamentumon épültek, de vitélül állták az árvizet is, melynek áradata körülötte rendre döntögette a házakat. Abban az időben benne táborozott az ezer év után újból nomáddá vedlett szerencsétlen lakosság jó része.

Az igaz, hogy nemcsak mint épület, de mint iskola is, erős oszlopokon nyugodott. Olyan tanárok, mint néhai való Bója Ferenc, manap nem igen kerülöznek. Bója bácsi — hát csak így hittuk, megkivánta, hogy így hívjuk — számtanra oktatta az alsóbb osztályokat. Tőle lehetett megtudni, mi fán terem a legnagyobb közös osztó; mi az a számláló, meg a nevező? Ugyancsak ő árulta el, miféle fortélyos praktikával tudhatjuk el, hogy osztható-e valamely szám tizeneggyel és maradék nélkül, vagy sem?

Jelesre felelni nehéz volt nála. De szekundára még nehezebb. Mert minden oldalról megpróbálta a diák értelméhez férni. Az utolsó pillanatig feltételezte, hogy az ipse tudja a leckét és erről minden módon meggyőződést igyekezett szerezni. A verejték is csurgott az

ember pedig a tévedéstől, a sokszor bizony tragikus hatású tévedésektől soha sem volt és soha sem lesz mentes.

A velencei campanile összedülése után rögtön tisztában volt az olasz kormány azzal, hogy a tornyot meg kell építeni újból. A torony nem egy kornak stílusjellegét viselte magán. Jó pár század hagyta rajta nyomait. Nem volt egységes alkotás és a véletlen erősen befolyásolta a formálódását. Voltak részletek rajta, amelyeket teljesen stílustalanoknak mondtak az akadémia, amelyeknek növendékeit ugyancsak elbuktatták volna, ha a campanile „éretlen” részleteit alkalmazták tervezésekben.

A toronynak igazán bájos megjelenését épen a véletlennek, a nagy mesternek közreműködése adta meg. Nagyobb óvatossággal, okos fenntartással annyira konzerválhatták volna e remekművet, hogy ma is bátran séltáhnánk körülötte minden veszedelem nélkül. Kincseket érne, ha régi mivoltában megmaradt, fennmaradt volna.

A régi mű tönkrement. A különböző évszázadok emlékkövei porba hullottak. Ugyanazokat a köveket visszahelyezni lehetetlenség volt. Ezzel lehetetlen volt a tornyot régi mivoltában visszahelyezni. És mégis azt határozta el az olasz kormány az olasz művészek többségének tanácsára, hogy az alapjából teljesen újonnan építendő campanilét szakasztott olyan formában és olyan részletképzéssel tervezik meg, mint a milyent a véletlen annak előtte összehordott. Abszurd határozat volt, amely most, tíz esztendei munka

ipse homlokáról, amíg keservesen sikerült a szekundát elcsipnie.

Előfordult — bármily hihetetlen, de előfordult, hogy harmadszor is beszekundázott a szorgalmas növendék, hazánk leendő oszlopa. Ekkor aztán krudélis dolog következett. A levelezőlap-írás. Ilaza.

Bója bácsinál mindig volt készenlétben és odaadta az ípsének. Es diktálta a levelet, így, amint következik:

— Kedves szüleim! Tudatom veletek, hogy én, alulírott Kovács István, a szegedi főreáliskola II. B) oszt. tanulója, egy íróztató nagy csacsi vagyok. A mai napon a harmadik 4-est (elégtelen, szekunda) kaptam, bár ez a jószívű Bója bácsi a legkönnyebb kérdésciket adta. Miért is kérlek Benneteket, ne pazaroljátok rám hiába a pénzt, hanem vigyetek vissza a faluba és adjatok disznópásztornak: mert a magamfajta figyelmetlen és lusta tökfűkő csakis ezen a pályán arathat majdan sikereket. Kezeteiket csókolja számár fiaok: István.

A nebuló ezt megcimezte. Bója bácsi pedig aláírta: láttam, Bója Ferenc, a mathesis professzora. A levelezőlapot Bója bácsi lökte a postaszekrénybe. És a pontosságáról világhírű magyar posta e szomorú esetekben is pontosan teljesítette kötelességét. (Ugyanekkor Bója bácsi egy másik levelet is írt, de azt nem mutatta meg Kovács Istvánnak).

Szép számmal voltak köztünk bánási sváb fiuk is. Nekik persze német szöveget

után megboszulja magát. Megboszulja magát abban, hogy művészembernek igaz öröme nem lehet e nagy fáradsággal és gonddal emelt műben. Nem mond semmi újat, nem mutat semmi művészi invencióra, nem fejezi ki azt a kort, amelyben emeltetett, tudniillik a mai kort. Valami hamisítványt mutat csupán, a amelyről éreznünk kell, hogy tervezője, jobban mondva rajzolója másolt, becsapott minket „uj ruhákkal, amelyek mint régiak adatnak el”. Nem sokkal jobb az egész, nem sokkal értékesebb, mint holmi kiállítási csarnokok, amelyek olcsó anyagból mutatnak ősi formákat másolatban. Amolyan kiállítási parádé tehát az avató ünnep, amelyen az egész művelt világ résztvett és örömben uszott egész Itália, de nem örülhet a megalkuvást nem tűrő művészet szelleme, amelyet csak minden ízében modern alkotással lehetett és kellett volna ki-elégíteni.

UJDONSÁGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

— A tengerészeti hatóság épületében levő m. kir. biológiai állomás és aquárium díjtalanul megtekinthető naponta d. e. 10-től 1-ig és d. u. 3-tól 6-ig.

— A Nákó-könyvtár az állami tisztviselők egyesülete tagjai részére minden pénteken este 6-tól 7-ig áll rendelkezésre a Cambieri-téri állami elemi fiúiskolában.

— A árosi könyvtár naponta d. u. 5-től 8-ig áll a közönség rendelkezésére.

— A népkert (Giardino publico) nyitva van este 7 óráig.

diktált Bója bácsi. Mert tudott ő németül is. Hanem rácul nem tudott.

Gruics Dusán osztálytársunknak a születésnapja pedig csakis rácul tudtak. És minthogy Gruics Dusán három jól kifejtett szekundát fogott egymásután, hát meg kellett írni azt a levelet. Bója bácsi komolyan vette kézhez a teleirt levelezőlapot és kettős pápaszemén keresztül nézegette a cirillbetűkből róit ákombákumokat. Mikor az arabs 4-essel is találkozott a szövegben, helyeslőleg bölintott.

Amde mégsem bizott a Dusán puritán-ságában és felhívatta a pedellust, aki a közeli Mokrinból való, tehát bizonyára tud rácul.

— Fordítsa le ezt a levelet magyarra. Gruics Dusán szeretett volna elrepülni vagy elsüllyedni, vagy bármi módon eltűnni. A füle tövéig pirült. A fordítás így hangzott:

— Kedves szüleim! Tudatom veletek, hogy itt a tél és befagyott a korcsolyapálya. A tornatanár ránk parancsolt, hogy vegyünk korcsolyát. Miért is kérem, küldjenek 4 forintot korcsolyára, különben megbuktatnak. Hogy a pénz csakugyan szükséges és hogy csakugyan korcsolyára kell, azt jelen levelem alatt Bója Ferenc tornatanár ur sajátkezű aláírása is bizonyítja. Kezeteiket csókolja szorgalmas fiaok: Dusán.

Természetes, hogy nem ez a levél ment a postával a delibláti puszták vidékére, hanem egy másik, amit a pedellus írt.

Hat ilyen ravasz fiu volt ez a Gruics

— A temető naponta d. u. 6 óráig látogatható.
— A tersattói Frangepán-vá naponta megtekinthető egy korona beléptidij ellenében. (Feljárt a susáki híddal szemben levő lépcsőn vagy kocsin a susáki Boulevarde-on.)

— József főherceg diszkertje (a kormányzó palota mellett) megtekinthető a fenséges család távollétében hétköznapokon reggeltől estig. Vasárnap a kert zárva van. Beléptidij nincs.

— Az „Adriatica” cognacgyár susáki gyártelepe minden előzetes engedély nélkül megtekinthető reggel 9 órától este 6-ig.

— A Danubius-hajógyár telepe, a rizshántológyár, a papírgyár, a kőolajfinomítógyár, a torpedógyár és a susáki Litorale konzervgyár csak az illető gyárvezetőségek speciális engedelmével tekinthetők meg.

— A kivándorlási ház megtekintésére (Via Industria) a kir. kormányzóság ad ki belépőjegyeket.

— Az új kormány bemutatkozása. Lukács László miniszterelnök ma gr. Wickenburg István valóságos belső titkos tanácsos kormányzóhoz átiratot intézett, amelyben tudatja, hogy őfelsége miniszterelnökké nevezte ki s egyben közli az újonnan megalakult kormány névsorát. Az új miniszterelnök átiratának végén arra kéri a kormányzót, hogy őt és miniszter-társait feladatainak megoldásában hathatósan támogatni sziveskedjék.

— Az ipartestület felélesztése. Több ízben foglalkoztunk már a fiumei ipartestület ügyével. A működésképtelen ipartestület nem tudott megegyezésre jutni tagjaival s ezért a hatóság felfüggesztette működését. A fiumei iparosvilág azonban szükségét érzi az ipartestületnek, amelynek ujjaélesztése rövid időn belül be fog következni. A városi tanács, mint iparhatóság egybehívja az ipartestület rendkívüli közgyűlését, amely május 12-én délelőtt 10 órakor lesz a városi tűzoltók via Edmondo de Amicis-i helyiségében. A közgyűlés egvedüli tárgya az új igazgatóság megválasztása. Határozatképesség esetén a közgyűlést május 26-án tartják meg. A közgyűlésen csakis azok vehetnek részt, akik ipartestületi tagságukat igazolni tudják.

— Budapesti tanárjelöltek a Quarnerón. A budapesti polgári iskolai tanárképző intézet utolsó évfolyambeli növendékei dr. Wangell Jenő egyetemi m. tanár, intézeti igazgató vezetésével április 28-án, vasárnap reggel Fiuméba érkeznek. A tanárjelöltek vasárnap Fiume nevezetességeit fogják felkeresni, hétfőn és kedden pedig a „Vontató”-val kirándulásra mennek a Quarneróra. Május 1-én, szerdán a tanárjelöltek a „Klotild” gőzessel a Fiumara csatornába mennek, ahol Garády Viktor a

Dusán már süldő kölyök korában. Az érettségit is csak ravasz fondorlattal uszta meg.

Azóta mindmostanáig sem láttam Gruics Dusánt. De az este megjelent ő is, pedig jóformán elfelejtettük. A tízéves találkozó alkalmából gyülekeztünk. A baráti kör a vendéglőbeli különszobában ült a fehér asztalnál, amikor, úgy esti kilenc óra tájban, egy feketeszakállú, császárkabátos, vállas férfiú toppant be. Széles mellét valami öt-hat érdemrend ékesítette.

— Szervuszok gyerekek! Ugy-e nem ismertek? Dusán vagyok Gruics Dusán országgyűlési képviselő. Nono, semmi csudálkozás. Nem itthon, nálatok, hanem odahaza, a szerb parlamentben.

Agyonölelgetett mindnyájunkat, sorra csókolt mindnyájunkat és a szerencse úgy intézte, hogy éppen mellém került. Összehadart tücsköt-bogarat. Az első öt percben megígérte, hogy zsiros hivatalt szerez nekem Szerbiában, meri ő ott roppant nagy befolyásos egyéniség. És hiába, zsiros hivatalok már csak Szerbiában akadnak. A második öt percben azt ajánlja, hogy maradjak inkább itthon és ő megszerzi nekem egy most alakulóban levő milliomas részvénytársaságnak magyar-osztrák monarchiára vonatkozó képviselőt. A harmadik öt percben értekeztem, hogy dugszdag ember és hogy ő a részvénytársaság elnökigazgatója.

— Ah, igen... Az ordóimat nézed? Ezt a kettőt Abdul Hamídtól kaptam, baráti szolgálatokért, ezt itten a sahtól, amazt Péter barátomtól, a királytól, emezt meg izétől az olasz királytól... de még van több is.

tengerészeti halbiológiai állomás vezetője halászatot fog rendezni a kirándulók részére.

— Az iskolaszék ülése. A városi iskolaszék holnap, szombaton este 6 órakor ülést tart a városháza kistermében. Az ülésen többek között az ipariskolára vonatkozó indítványt is fogják tárgyalni.

— Az Atlantica új igazgatósági tagja. Az Atlantica tengerhajózási rt. közelebbi közgyűlésén, mint értesülünk Fejérváry Imre bárót beválasztják az igazgatóságba.

— Gorup József halála. Fiume társadalmának egyik legismertebb, szinte közmondásos alakja, tegnap este rövid betegeskedés után meghalt. Gorup József neve fogalom volt Fiumében s a Viale Deákon levő pompás és nagy villája minden itjtárho idegennek feltűnik. Gorup József 1872-ben, 39 éves korában jött Fiuméba. Elhunyt nagybátyja vagyonát örökölve, itt telepedett le s annyi kereskedői tudással gyarapította vagyonát, hogy Fiume leggazdagabb emberévé küzdötte fel magát. Vállalkozó szelleme különösen Fiume tengerhajózása felé fordult, mely rendkívül sokat köszönhet neki. Az Ungaro-Croatát ő tette nagygyá. Amellett nagy része volt a város szépitésében is. A régi fiumei viskók helyébe egymásután építettet fel hatalmas 4—5 emeletes bérpalotákat. Ő volt a tulajdonosa az Európaszálló vagyont érő épületének. Számos háza volt Triesztben, Laibachban és Bécsben is. De gazdasága mellett nem feledkezett meg a jótékonyágról sem. Ritka bőkezűséggel támogatta a szlovén iskolákat és kulturtevéteket, így például a laibachi iskolák céljaira 300,000 koronát adományozott. A király slavinjski előnévvel és a Ferenc József renddel tüntette ki évekként ezelőtt. Egy sereg krajnai város díszpolgárává választotta, több kulturegyesületnek pedig dísztagja volt. Igazgatója volt a Banca Fiumanának és az Ungaro-Croatának. Halálát tízenégy gyermek és kiterjedt nagy családja gyászolja. Gorup halálhite városzerte nagy feltűnést keltett, mert a gyermektől az aggyantánig mindenki ismerte a fehér hajú magas növésű öreg urat, kit mindig családja körében lehetett látni. Temetése holnap, szombaton délután öt órakor lesz a viale Deákon levő gyászházból.

— A zágrábi tőzsde megszüntetése. Egy hónappal ezelőtt a zágrábi kereskedelmi csarnoknak egy új osztálya nyílt meg, melynek

Öszinte elismeréssel bámultam rá, de észrevettem, hogy a császárkabát fekete posztója a könyöktáján fényes, a gallérról zsiros és hogy az inge kissé rojtos.

A legtöbb pezsgőt ő hozatta. A legtöbb nótát is ő rendezte. Az asztal tetején száz szálgyertya közt is ő táncolt és éjféltre úgy teleítta magát, hogy elaludt ültében. Ezt alighanem számításból cselekedte, mert nem ébredt föl addig, amíg hajnáltját a számlát ki nem egyenlítettük.

Délben arra ébredtem fel a szállodai szobámban, hogy valaki kopogtat. Sejtettem. Ő volt. Az én barátom és milliomas jóakaróm. Császárkabátjáról ezuttal hiányoztak az ordók, de nem hiányoztak különféle mártások és zsirfoltok nyomai.

— Egy igen fontos ügyben, négyszemközt akarok veled beszélni, öregem — kezdte.

— Parancsolj.

— De számíthatok diszkrécióra?

— Mindenesetre.

— Ide figyelj. Most kaptam táviratot Belgrádból, hogy azonnal utazzam Bécsbe a részvénytársaság érdekében. Még a délutáni gyorsvonaion fogok elutazni.

— Jól teszed.

— Te meddig maradsz itten?

— Egy-két napig.

— De pénteken mindenesetre otthon leszel Budapesten?

— Mindenesetre.

— Hol lakol?

feladatát a horvát értékpapírüzlet koncentrációját tüzték ki. Az új intézmény különböző nehézségekkel küzdött, melyeknek négyheti fennállása után áldozatul esett. A legnagyobb nehézségeket azok a bankok okozták, melyek a horvát értékpapírokkal való üzletet intenzív üzik és amelyek az új intézményben veszélyes konkurrenciát láttak. A kereskedelmi csarnok az értékpapírüzletnek amugy is erős stagnációjára való tekintettel új osztályát most már másodízben felosztatta.

— Fűrdővonal az Adriára. Az osztrák Lloyd tengerhajózási társaság vezérigazgatósága az osztrák közmunkaügyi minisztérium megbízásából a következőket közli: A minisztérium megbízásából az idén a nyári szünet megkezdésekor Bécsből fűrdővonalat fog az Adriára indulni. A vonat szerdán, július 17-én este a bécsi déli pályaudvaron indul, Leoben állomáson át az államvasut vonalára tér és csütörtökön reggel érkezik Tri sztbe. A fűrdővonalon és az ehhez csatlakozó hajójáraton lényegesen mérsékelt áru jegyekkel lehet majd utazni.

— A Dardanellák elzárása és a gabonakereskedelem. A Dardanellák elzárása már is erősen érezteti hatását a nemzetközi gabonakereskedelemre. A Fekete-tenger kikötőiben nyolcvan—száz gőzös áll indulásra készen, megrakodva búzával, melyet Franciaországba, Belgiumba, Hollandiába és Angliába kellene szállítani. Az odesszai kikötőben nagy rakomány kukorica várja, hogy a hajók Fiuméba vigyék. A késelem miatt egész sereg pör támadt. A hamburgi kereskedők felszólították a német kereskedelmi szövetséget, hogy küldjön ki bizottságot annak megállapítására, hogy vajjon vis major esete áll-e fenn és hogy ennek következtében a késelemes gabonaszállítványokat át kell-e venni a német kereskedőknek vagy nem. Sok német kereskedő a szállítási szerződés törlesztését kívánja. Az olasz gabonaszállítók és német kereskedők között felmerült vitás kérdésekhez hozzájárulnak még a hajózási vállalatokkal támadt viszályok. Igen sok kikötőben a kereskedők nem is akarják lerakni az árukat, mert tudják, hogy a hajók nem indulhatnak. Akár hogyan dől el a pörök sorsa, a Dardanellák elzárásának okvetlenül nagy hatása lesz a gabonapiacra.

— Egy hajó balesete. A „Nogaro” olasz gőzös tegnap este elindult Buccariból Arsába, de alig tett rövid utat géphiba érte. A hajó Fiuméba jött s itt javítás alá vették a havariát. A gőzös valószínűleg még ma elindul.

Megmondtam ezt is. Gruics Dusán feljegyezte a noteszébe.

— Pénteken délből nálad leszek és átadom neked a társaság vezérképviselőre felhatalmazó megbízást. Örült pénzeket kereshetsz.

— Köszönöm.

— Még egy szót. Kérlek... nem is tudom, hogyan fejezzem ki magam... Az éjszaka, tudod, a baráti kör, az ifjúkori emlékezés... a szeretet... no, több pezsgőt ittam a keleténel és a cigánynak dobáltam el a pénzemet... Bécsben majd veszek fel a zsiros számlámra... de, kérlek, tíz forintommal kevesebb a készpénzem, mint amennyi Bécsig szükséges.

— Szóval adjak kölcsön husz koronát?

— Ugy van. Lekötelezel. De kérlek, ne tégy róla említést. Hatarozottan: röstelném. Ártana a renomémnak... Mit gondolsz, egy milliomas, aki tíz forintot kér kölcsön? Ha... ha! Furcsa az élet...

— Biz az furcsa — mondtam és átnyujtottam neki a kívánt összeget.

— No de most sietek. Tehát viszontlátásra pénteken... majd akkor megkapod a tíz forintodat, meg a kinevezést... Szervusz!

Megölelt, megcsókolt és elviharzott.

Fogadjunk, hogy Gruics Dusán nem fog engem felkeresni pénteken és fogadjunk, hogy a tíz forintommal sokkal nagyobb örömet szereztem neki, mint a minőt milliomasoknak tíz forint okozhat.

Kanizsai Ferenc.

Nagy rizszállítvány Fiumében. A napokban hirt adtunk már arról, hogy a nagyváradi „Adria“-ri-shántológár részére a „Tancrued“ angol gőzös 59.000 zsák rizst hozott Előindióból Fiuméba. Most, mint értesültünk, a Királymalom Hedrich és Strauss budapesti cég és a Fiumei Rizshántológár részére is nagyobb rizszállítvány érkezik Fiuméba. A „Scawby“ angol gőzös a napokban érkezett meg 600 vagon rizszal a Királymalom részére, melynek egyébként még a „Jumma“ gőzös is hoz május 5-én 600 vagon rizst. Ezenkívül május havában még három hajó rizszállítvány érkezik ide a Királymalomnak. A fiumei Rizshántológár a napokban várja a „Buda“ Navigazione Libera, az „Erdély“ Keleti tengerhajózási társaság és az „Eclesia“ angol hajók megérkezését a fiumei kikötőbe. A három hajó keletindiói kikötőkből mintegy 200.000 zsák rizst hoz, amely körülbelül 2000 vaggont tesz ki. A Fiumei Rizshántológár részére különben a legközelebb még több hajó rizszállítvány is fog érkezni.

Az abbaziai sporthét. Az abbaziai motorversenyre már érkeznek a kontinens minden részéről a versenyben résztvevőinek motorcsónakjai. Tegnap reggel Németországból vasuton két motorcsónak érkezett Fiuméba s ezeket ma tették vízre a Mária Terézia mólónál. Ma újabb három motorcsónakot hozott az Ungaro-Croata „Pozsony“ gőzöse. A motorcsónakok Németországból Triesztben át jöttek. Újabb motorcsónakok a legközelebbi napokon belül érkeznek Fiuméba.

A «Carpathia» kapitánya. A „Daily Telegraph“ ma szösz szerint közli azt az intervjut, amelyet a „Newyork American“ egyik riportere folytatott A. H. Rostron-nal, a Carpathia kapitányával. A Carpathia, mint emlékeztetes, nem a parton kötött ki; még a kikötő bejárata előtt egy vontatógőzös farolt melléje. Abban a pillanatban egy ember ugrott a vontatóhajóról a Carpathiára. Bár a matrózok körül fogták, megragadták, majd a vízbe dobták, mégis sikerült kiszabadulnia a markukból és a kapitány elé jutnia.

Mit jelentsen az ön jelenléte ezen a hajón? — riadt rá a kapitány. — Ezzel tartóztatottnak nyilvánítom és vasra veretem.

Miért nem értesítette a közönséget a katasztrófa részleteiről? — kérdezte zavartalanul a riportere.

Meg volt kötve a kezem. Nem tehettem. Száz okom volt rá, hogy a dróttalan táviró kérdézőkódjaira ne feleljek.

Miért nem felelt Taft elnöknek, amikor Butt őrnagyról tudakozódott? A kapitány vonakodott erre a kérdésre felelni.

Nem láthatnám a hajótörtek valamelyikét? — kérdezte könyörtelenül az újságíró. — Barátja vagyok Jacques Futrellenének. Nem láthatnám?

Nem. Ön senkit sem fog látni az utasok közül — felelte a kapitány — és a mint a mólóhoz értünk, Roberts kapitánynak, a kikötőparancsnoknak kezére adom önt. Addig itt senkivel sem fog szóba állni.

Ismayvel szeretnék beszélni. Bocsásanak elébe Amerika népének nevében.

Nem lehet. Ön le van tartóztatva.

Helyes. De ön teljes egy hétig hír nélkül hagyta a világot. Hogy van ez? Hadd szerzem meg legalább most a híreket.

Ön itt marad a fedélzeten én velem, vagy azonnal vasra veretem — ordított rá a kapitány.

A riportere zavartalan hidegvérrel folytatta:

Tartott-e gyászistentiszteletet az áldozatok emlékére az előtt a jéghegy előtt, a melyen a Titanic tönkrement?

Igen. Megállítottam a hajót és gyászistentiszteletet ültünk hétfőn reggel.

Hajóján vannak azok a holttestek, melyeket a Carpathia utközben felszedett? — Hogy érti ezt?

Hogy egy mentőcsónaknak harmincöt embere közül mindössze tizenhat élt már csak, amikor a Carpathia a segítségére ment. Mégis csak három tetemet találtak a csónakban.

Semmi köze hozzá az urnak — fakadt ki a boldogtalan kapitány. — Nem vizsgálóbíró az ur.

Rostrov kapitány, — jelentette ki ünnepélyesen az újságíró — tudja-e ön, hogy a Titanic katasztrófája a legóriásibb ilyenfajta szerencsétlenség, amióta a világ világ s a tengereken emberek hajóznak? Tudja-e, hogy a világ nem fogadja el megokolásnak az ön szeszélyeskedését akkor, a midőn eltűnt ezeknek sorsáról várt hírt?

Tudom, hogy ön parancsot megszegve tolakodott fel a hajómra, és tudom, hogy ön nekem se bírák, se kritikusom.

Kapitány ur, — folytatta a tengerészkapitányok réme — látni akarom Bruce Ismay urat. Amerika népe tudni kívánja, hogy mit mond.

Szíveskedjék, kérem, nyugton lenni. Ismételve kijelentem, hogy ön itt senkivel se fog beszélni.

Igaz-e, hogy a hajóján van John Jacob

Astor, Archibald Butt őrnagy, William T. Stead, Arist Millet, Isidor Strauss, a felesége és Benjamin Guggenheim? Vagy mégis a tengerbe veszttek?

Meglehet.

Mégsem akarja megengedni, hogy Ismay urral szóba álljak?

Se vele, se mással, hallja-e az url — rivalt rá elkékvülve a kapitány.

Ekkorára a Carpathia már ki is kötött s az intervjunak vége szakadt. A magyar újságírók most kíváncsian várják, hogy Mc. Rostron itt Fiumében is ilyen erélyesen fog-e elbánni a sajtó képviselőivel.

Ormai Ármín bűnpöre. A fiumei törvényszék hétfőn tárgyalja a hirhírdő vált Ormai-testvérek egyikének, Ormai Árminnak magánokirathamisítási ügyét. A tárgyalásra 30 tanut idéztek be. A tárgyalás előreláthatólag két napig fog tartani.

Hangverseny a Deákban. A Deák-szállóban holnap, szombaton este nyolc órakor a Jellasich-gyalogezred zenekara hangversenyez. Belépti díj 50 fillér.

Bristol szálló, kávéház és étterem. Teljesen új éület, 80 modernül berendezett szobával. Villany, lift, fürdőszobák. A kávéházban és étteremben elsörendű kiszolgálás.

Távirat ◀▶ Telefon

A miniszterelnök nyilatkozata.

BUDAPEST, ápr. 26. Lukács László miniszterelnök ma egy újságíró előtt akként nyilatkozott, hogy új kabinetnek hétfőn közzéteendő programja liberális, demokratikus alapon van összeállítva. A kormánynak az a legfőbb törekvése, hogy a parlament munkaképességét minél előbb helyreállítsa és hogy azután a választójog reformját megvalósítsa. Arra a kérdésre, hogy milyen lesz az új választójogi törvény, a miniszterelnök azt felelte, hogy liberális és demokratikus, amelynek intézkedéseit mindenki helyeselni fogja. Természetesen máról holnapra ilyen nagy kihatású és fontosságú kérdést megoldani nem lehet, mert az nagy rázkódásokat idézne elő, attól pedig meg kell kimélni az országot. A kabinetnek az a célja, hogy az új választójog révén biztosan belekerüljenek a parlamentbe azok a rétegek, amelyek eddig a törvényhozás termeiből ki voltak rekesztve. Természetesen föltétlenül szükséges, hogy ez az újítás nagyobb rázkódással ne járjon. Ha a Ház munkaképességét helyreállítani nem sikerülne, minden olyan eszköz rendelkezésemre áll, amelyek alkalmasak arra, hogy szükség esetén rendet teremtsék velük a parlamentben. Mi most egyelőre hat hónapi provizóriumot fogunk kérni, hogy elég időnk

Olcsó lakás kiadó

Három parkettirozott szoba, fürdő; két erkély, éléskamra, mosókonyha. Cim a kiadóhivatalban.

„Margherita“ mozgó

Via Alessandro Manzoni 3.

Hétfő április 22-től szerda 24-éig.

Gaumont Journal 15 szám.

A világ legújabb kinema felvételei.

JÓVÁTETT VÉTKEK.

Megindító dráma, igen előkelő művészek által előadva.

A név becsülete.

Ritkán látható drámai mesternői A „Vitagraph Cy“ legújabb nagysikereket arató drámája.

Zigotto meghátrál.

Igen neveltető.

TÓZSDE

	Apr. 25 zárlat	Mai árt. 1/2 óra
Budapesti Értéktőzsde.		
Magyar hitelrészvény	832.50	835.—
Oszt. hitelrészvény	636.—	639.—
4%-os koronajradék	89.15	89.20
Oszt.-magy. államvasut	728.25	730.—
Jelzálogbank	464.50	463.—
Leszámitolóbank	540.50	544.—
Hazai Bank	302.50	303.—
Magyar Bank és Keresk. R.-T.	664.50	666.—
Rimamurányi	728.—	737.—
Salgótarjáni	721.—	726.—
Közuti Vasut	795.—	799.—
Városi Villamos	408.75	412.—
Adria	518.—	—
Déli Vasut	105.—	—
Magyar Cukoripar	3225.—	—
Rizsgyár	4015.—	—
Budapesti Gabonatózsde. (50 kilogrammonként)		
Buza áprilisra	12.02	11.90
Buza májusra	11.79	11.84
Buza októberre	11.25	11.30
Rozs áprilisra	10.76	10.70
Rozs októberre	9.32	9.35
Tengeri májusra	9.43	9.46
Tengeri júliusra	9.28	9.33
Zab áprilisra	10.18	10.20
Zab októberre	8.90	8.90
Bécsi Értéktőzsde.		
Oszt. hitelrészvény	636.50	626.—
Magyar hitelrészvény	830.—	832.25
Oszt. magyar államvasut	727.50	727.50
Alpesi	964.—	974.50
Déli Vasut	—	105.—
Skoda	731.50	733.50
Oszt. koronajár.	89.25	—

Fiumei és trieszti értékek:		Legutóbbi kötések átlagár.
Fiumei 4%-os kölcsönkötv.	92.50	
Magyar-Horvát Gőzhajótárs.	7000.—	
Magyar Horvát Szabadhajózás	1010.—	
Orient tengerhajózási társ.	1190.—	
Oszt. Lloyd	547.—	
Stabilim. Tecnico	9800.—	
Navigazione Libera Triest	544.—	
Austro-Americana	270.—	
Fiumei Kereskedelmi Bank	305.—	
Litorale Bank és Takaréksz. Susak	228.—	
Banca Fiumana	630.—	
Fiumei Népbank	110.—	
Magyar Olajgyár	215.—	
Prodotti Chimici	8700.—	
I. Horvát Takarékpénztár	5780.—	
Ital. Forgalmi r. t.	2500.—	
„Kerka“ dalmát vízművek r. t.	500.—	
Spalatoí Portland Cement	290.—	
I. Trieszti Rizsgyár	380.—	
Riunione Adriatica	1017.—	
Assicurazioni Generali	4615.—	
	Nap.	1025.—

legyen a tárgyalásokra. Egyébként remélem, hogy a helyzet már most a hétfői ülésen tisztázódni fog.

A kormány bemutatkozása.

BUDAPEST, ápr. 26. A Lukács-kabinet a képviselőház hétfői ülésén fog bemutatkozni. A bemutatkozást ez alkalommal az ellenzék részéről semmi jelentősebb vita vagy kellemetlen incidens nem kíséri. Az ellenzék ugyanis egyelőre a várakozás álláspontjára helyezkedik, bár hír szerint ebben a kérdésben a Justh-párt elnöke és alelnöke között nem teljes az egyetértés.

A kormány Bécsben.

BUDAPEST, ápr. 26. Az újonnan kinevezett kormány tagjai ma délután Bécsbe utaznak s holnap délelőtt leteszik az esküt a király előtt. A kormány tagjai még a szombati nap folyamán visszatérnek Budapestre.

Lukács installálása.

BUDAPEST, ápr. 26. A nemzeti munkapárti tagjai vasárnap este értekezletre gyűlnek össze. Az értekezletnek egyetlen célja, hogy az új miniszterelnököt, Lukács Lászlót beinstallálják.

Pranger a pénzpiacról.

BUDAPEST, ápr. 26. Az Osztrák Magyar Bank ma délelőtt Popovits Sándor kormányzó elnöklésével Budapesten ülést tartott. Az ülésen Pranger vezértitkár beszámolt a jegybank állásáról és a pénzpiac helyzetéről. Kiemelte, hogy az Osztrák Bank az elmúlt évben 1366 millió koronával több váltóhitelt engedélyezett, mint azelőtt s 548 millióval több lombard hitelt nyújtott, mint a megelőző évben. A pénzpiacra általában javulás észlelhető. A deviza árfolyamok azonban még mindig olyan magasak,

hogy ajánlatos az óvatosság s ezért nem tehet javaslatot a kamatláb leszállítására vonatkozólag.

Az ünnepnapok csökkentése.

BUDAPEST, ápr. 26. A Budapesten üléselő püspöki konferencia mai ülésén a pápának azzal a legutóbbi dekrétumával foglalkozott, amely az ünnepnapok számainak korlátozását rendelte el. A konferencia olyan határozatot hozott, hogy ez a pápai dekrétum semmi esetre sem vonatkozhatik Magyarországra s ebben az irányban előterjesztéssel is foglalkozni a Vatikánban.

A lelkész pofozkodik.

SÍÓFOK, ápr. 26. Radics János róm. kath. lelkész a napokban több minisztráns gyereket megpofozott, mert a gyerekek nem akartak ministrálni. A lelkész ellen, emiatt nagy az elkéseregés. Több falubeli legény agyonveréssel fenyegette meg Radics Jánost, aki azóta nem meri elhagyni a lakását.

Egy öreg színész balesete.

BÉCS, ápr. 26. Ernst Lajos 83 éves nyugalmazott színész, a bécsi Burg-Theater volt tagja az éjjel gyertyát akart gyújtani, de reszkető kezéből kiejtette az égő gyufát, amely lángra lobbantotta a hálóingét. Az öreg ur súlyos égési sebeket szenvedett és felépüléséhez kevés a remény.

Öngyilkosság.

BUDAPEST, ápr. 26. Ványa Lajos villanyos vasuti kalauzt tegnap este meglátogatta a barátnője, Tóth Mária, aki nála töltötte az éjszakát. A leány reggel fél hétkor felkeltette Ványát és mikor felébredt, revolverrel homlokra lökte magát és azonnal meghalt. Tóth Mária két levelet hagyott hátra, de öngyilkosságának okát egyikben sem említi.

Az olaszok tengeri akciója.

KONSTANTINÁPOLY, ápr. 26. A szmirnai váli a Dardanellák bombázása után felszólítást intézett a lakossághoz, hogy a haza védelme érdekében az ozmán birodalom minden polgára szilárd és áldozatkész magatartást tanúsítson és tartsa tiszteletben az idegen alattvalók tulajdonát, amely a birodalom védelme alatt áll. A váli végül ismerteti a központi kormány által az olasz alattvalókkal szemben való bánásmódról kiadott rendeletet.

KONSTANTINÁPOLY, ápr. 26. A Dardanellák mellett minden csendes. Az örmény patriárka tiltakozást jelentett be a kormányról az adanai választásoknál az örmény lakosság sérelmére elkövetett visszaélések miatt.

Orosz hadihajók a Dardanellák előtt.

KONSTANTINÁPOLY, ápr. 26. Egy ideérkező görög gőzös kapitánya bejelentette a révhivatalnak, hogy a Dardanelláktól harminc mérföldnyire számos hadihajóból álló orosz hajóhaddal találkozott.

Triesztből Velencébe repülőgépen.

TRIESZT, ápr. 26. Widmer János aviatikus, aki tegnap reggel Triesztből Velencébe akart repülni, a Campanile felavató ünnepéhez, a szeles időjárás miatt csak tegnap délután szállhatott fel. Délután öt órakor emelkedett fel a zaulei síkról s 6 óra 19 perckor, miután a campanilet széles ívben körülrepülte, leszállt a Lidon. Az alig 20 éves aviatikus kitörő lelkesedéssel fogadta a nép s nagy ünneplésben részesítette.

A „Titanic“ katasztrófája.

WASHINGTON, ápr. 26. A „Titanic“ lakosztály felügyelőjét, aki vissza akart utazni Angliába, Newyorkból Washingtonba kísérték Ismay Brucenak és Franklinnak a szenátus bizottság megtagadta az Angliába való visszautazási engedélyt.

Rövid szenvedés után tegnap délután 4 órakor, a vallási ájtatosságok felvétele után 79 éves korában elhunyt

slavinjskii GORUP JÓZSEF lovag,

a Ferencz József-rend lovagja, Laibach, Adelsberg, Möttling, Castua, Slavina és más negyvennyolc község diszpolgára, valamint huszonkét egyesület és testület disztagja, nagybirtokos, az Ungaro-Croata és a Banca Fiumana stb. igazgatósági tagja.

Alulírott a súlyos veszteség közlésével egyidejűleg értesíti a rokonokat, barátokat és ismerősöket, hogy a temetés f. hó 27-én, szombaton délután 5 órakor fog végbe menni a Viale Deák 54 sz. alatti saját villából.

Fiume, 1912. április 26-án.

A gyászoló család.

Részvétlátogatások mellözése kéretik

A párisi hajsza.

PÁRIS, ápr. 26. A rendőrség Roulott Bouchet és Duhost banditákat, valamint Limen-toiff gonosztevő kedvesét Basse Máriát letartóztatta, mert az a gyanu, hogy tudtak az automobils bankrablás tervéről.

PÁRIS, ápr. 26. Bonnot-t, a bankrablót, Jouin rendőrfőnök gyilkosát és Colmer rendőrfelügyelő merénylőjét eddig sem sikerült elfogni. A vakmerő bandita menekülés közben elvesztette pénztárcáját s így pénz nélkül van.

Roham a sztrájkolókra.

KI. W, ápr. 26. A Lena-aranybányában történt katasztrófával kapcsolatban a bányamunkásság sztrájkba lépett. A sztrájkolók a katonasággal is konfliktusba keveredtek. Negyven munkást a kozákok lovai legázoltak, többen súlyosan megsebesültek.

NOVI Cirkvenica mellett, az Adria legszebb üdülőhelye.

„SAN MARINO SZÁLLÓ”

Közvetlenül a tengerparton. Teljesen új, modernül berendezett szobák. Saját hideg és meleg tengeri fürdők. Telefon, távirda a házban. Pompás étkezés.

„Alla Città di Milano” vendéglő

Fiume, Via G. Simonetti.
Ujjonnan berendezve, külön helyiségekkel családok részére. Idegenszobák.

Legjobb isztriai, dalmát és rizling borok, Steinfeldi sör. Házi konyha. Nyáron süített bárány stb. stb.

Jutányos árak.

Rukavina Pál, Tulajdonos.

Kiadó azonnal egy elegáns butorozott szoba erkélyvel 1-2 fiatalember vagy hölgy részére. Via Edmondo de Amicis 9. sz. I. em. 3.

Irodai tisztviselő

ki a német nyelvet teljesen bírja gyakorlott gépirónő és az elszámolási teendőkben jártas azonnal felvétetik a **Quarnero gőzmosógár** r. t. abbaziai irodájában. Csak írott ajánlatok a fizetési igények és eddigi alkalmaztatás megjelölésével vétetnek figyelembe.

Ékszer-arany-ezüst és china-ezüst-árak

dús választéban szigorú szolid kiszolgálás mellett kaphatók

Steiner Ferencz

ékszerész cégénél.

::: Fiume, CORSO 35. :::

KOLB ISTVÁN (ezelőtt Ertl) MAGYAR ÉTTERMEI

ABBAZIA.

Magyar villásreggeli. Rendkívüli olcsó árak. Állandóan frissen csapolt pilzeni és kőbányai sör. A szállodában olcsó szobák, penzióval vagy anélkül.

Hungaria Pensio Lussingrande

Elegáns, napos lakószobák; férfi- és hölgy-szalón, kert, 2 terrasz. Villanyvilágítás.

Teljes penzió: lakás háromszori étkezéssel napi 7.— korona.

Ragályos és tuberkulotikusok nem fogadtatnak be.

Pichelmayer Lajos tulajdonos.

Butorozott szoba

a város központja közelében, kifogástalanul tiszta berendezéssel, csakis férfi részére, **olcsón kiadó.** Cim: Via Acquedotto 10. II. emelet 11. sz. ajtó.

A legajánlatosabb fiumei szállók:**„Deák” szálló**

a Deák-korzón és dependance-a a

Bonavia szálló

Via Edm. Amicis. 4.

Miandkét szalóban kitünő konyha és árnyas kertek. Fajborok és valódi

Pilzeni ösforrás sör.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula.

Cirkvenica Klotild főhercegnő

szálló 1 percnnyire a kikötőtől. Szobák 2.-- koronától feljebb. !! Az étteremben olcsó árak. !!

CIRKVENICA**Bellevue szálló es penzio**

A legszebb fekvésben, a moloval szemben. Gyönyörű terrasz. * Kitünő konyha. :: Csupa tengerre nyíló szoba. ::

BUCCARI egyetlen modern szállója**„Jadran” szálló**

Kitünő étterem s kávéházzal. - Magyar ** konyha. - Legjobban ajánlható. **

Tulajd. Homolka Károly.

A Magyar-horvát tengeri gőzhajózási részvénytársaság igazgatósága fájdalommal telt szívvvel jelenti erdemdús alapító tagjának

lovag slavinjskii Gorup József

a Ferencz József-rend lovagja stb. stb.

elhunytát.

Emlékét mindenkor a legnagyobb kegyelettel fogjuk őrizni.

Fiume, 1912. április hó 25-én.

Első fiemei magyar uri és női

FODRÁSZTEREM

● Fiume, Adria palota. ●

Végez hajmosást, hajfestést külön női teremben. Mindenféle hajmunka olcsón teljesített. Lakásokba, ugye egyes meghívásokra, mint havi előfizetésekre egyes fodrásznőt küld.

Az uri teremben jó és pontos kiszolgálás.

Telefon 11-60.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA

a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszappanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépitőszerek stb. stb.

Minden a kihordás, vagy szétküldés körül felmerülő panaszt telefon vagy levelezőlap útján a kiadóhivatalba kérünk bejelenteni.

ABBZIA

Café Wagner Kávéház.

Fényűzően berendezett kávéterem. Külön játék és billiárd szalonok. Tengerparti terras és kerthelyiség. Bel- és külföldi lapok nagy mennyiségben. Különlegességek és frissítők.

Számos látogatást kér

WAGNER RICHARD, tulajdonos.

ARBE.

Caffe Restaurant Bolkovic

Egyetlen kávéház, közvetlen a kikötőben.

Jó kávéházi italok.

Fagylalt, Jegeskávé.

Buffett Bellevue

Viale Deak (a kapucinusok új házában)

Hideg és meleg ételek, bel- és külföldi, valamint saját termései borok. Kőbányai polgári sör mindig frissen.

Szives pártfogást kér

SZIRMAI GYÖZÖNÉ

«Hungária» szálló és étterem

Fiume, Viale Deak.

Izletes magyar és német konyha. Éjjeli 2 óráig nyitva. - Polgári árak. - Kitűnő kiszolgálás. - Olcsó havi penzió. - Jutányos és szigorúan tiszta nappali és hónapos szobák. - Szives pártfogást kér

Pusnik F.

A kuglizó szerdára és vasárnapra kiadó.

Varieté=Hotel Susák.

Estéknként elsőrendű varieté-előadások.

Kezdeté féltíz órakor. Beléptidj 1 korona.

CRNKOVIC

Strand, szálló, étterem, kávéház és villa, Cirkvenica

Kitűnő híri polgári ház. - A magyarok találkozó helye. - Kitűnő konyha és pince.

Többszörösen kitűntetve. Egész éven át nyitva.

Valódi brünni szövetek

az 1912. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény 3.10 m. hosszú teljes férfiruhához (kabát, nadrág és mellény) elegendő, csak

1 szelvény 7 korona
1 szelvény 10 korona
1 szelvény 15 korona
1 szelvény 17 korona
1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20 - K-ért szintury telőtőszövetet, turisztólónt, selymkaugart stb. gyári árakon küld mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünn

Minták ingyen és bérmentve

Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövet-szükségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Oriási választék. Mintahú, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen frissáruban.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy a VIA GIUSEPPE PARINI 6. sz. alatt lévő

fodrász termet

társulásunk folytán közösen vezetjük minden szaktudásunkat és erőnket a t. vendégek kényelmének és igényeinek kielégítésére fogjuk fordítani.

Tisztelettel

Zárits János és Szerblyin István
fodrászmesterek

BUCCARI**BRIDIĆ I. KÁVÉHAZA**

a kikötőben. Fagylalt, jegeskávé. Kávéházi italok. Különböző hírlapok.

LOVRANA

„ADRIA“ KÁVÉHÁZ

Nagy strandterrasse, gyönyörű tengeri kilátás. A legelőkelőbb társaságok találkozó helye. Abbaziából hajón és villamoson kellemes kirándulás.

Tulajdonos: **Glück Alfonz**
a Quarnero kávéháznak sok éven át volt igazgatója.

Az összes államokban szabadalmazott és mindennemű kalács, tészta és kenyér dagasztására szolgáló

ECLIPSE DAGASZTÓGÉP

a jelenkor legtökéletesebb gépe, megtakarít időt és pénzt és minden konyhában nélkülözhetetlen.

Három perc alatt lehet vele 6 kg-nyi tésztát, bárminőt, akár kenyér akár sütemény készítésére a legkisebb parányig tökéletesen átdagasztani. A gép acélból készült, egyszerű szerkezettel bír, duplán be van fehér horgannyal, vonva nem rozsdásodik soha és minden asztalon könnyen megerősíthető. **Ára 30 K.** Szállítja a The Eclipse Selling Company képviselője a magy.-osztrák monarchia részére **Eckel Egon, Fiume, Via del Fosso 9.**

Az Eclipse dagasztógép kapható Fiumében WELLMANN Testvérek vaskereskedésében via A. Simonetti 1, a CONSORZIO FIUMANO in Ferramenta ed Affini vaskereskedésében via del Fosso 5, REDLICH L.-nél Corso 22 és 24. KORNICZAI G. üzletében Corso 34 és annak fióküzletében via Porto a nagy vásárcsarnok mellett, JECHEL Ferenc drogériájában Corso 18 és PAPP R. drogériájában via delle Pille 1.

Ha egészségét félti

„ADRIA“

savanyu vizet igyék,

mely igen olcsó és kristálytiszta. Baktériummentes magas hegyi forrásvíz. Természetes szénsavval telítve fertőző betegségek, étvágyzavaroknál és emésztési nehézségeknél igen hasznos ital. Borral keverve, kellemes üdítő hatású.

Mindenhol kapható!

Töltőtelep ABBZIA Friedrichshof.

Kiadótulajdonos: „A Tengerpart” lapkiadó vállalat.

Lido-Venezia

MAISON VENIER

a „Hungária” szálló mögött. Szép tiszta butorozott szobák jutányos árakon. 1 percnnyire a hajóállomástól és a nagy fürdőintézeztől. Villanyos világítás.

Kitűntetett angol női- és férfi szabó.

Legdivatosabb ruhákat gyorsan és kitűnően végzi. Javítás valamint ruhavasálás elfogadatik.

Guczul András, Abbazia.**Uzletáthelyezés.**

Ertesitem a n. é. közönséget, hogy zongoratermetem Via Porto 5-ől áthelyeztem Corso 14. szám alá.

Figlio di G. Potosnjak

Zongorák a legelső gyárakból. Mérsékelt árak. Eladás készpénzre és részletre is. Kölcsönzongorák zongoracsere és javítás.

Nyomatott a „Mercur” nyomdában Fiume.